

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

*(для студентів 5 курсу заочної форми навчання спеціальностей:
7.05070202 – «Електричні системи і комплекси транспортних засобів»,
7.05070203 – «Електричний транспорт», 7.05070204 – «Електромеханічні
системи автоматизації та електропривод»)*

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Основи психології та педагогіки» (для студентів 5 курсу заочної форми навчання спеціальностей: 7.05070202 – «Електричні системи і комплекси транспортних засобів», 7.05070203 – «Електричний транспорт», 7.05070204 – «Електромеханічні системи автоматизації та електропривод»)/ Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Уклад. : О. О. Жигло;– Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 14 с.

Укладач: канд. педагогічних наук, доцент О. О. Жигло

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки, психології та педагогіки, протокол № 4 від 14 грудня 2011р.

БЛОК ТЕСТІВ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ З ПСИХОЛОГІЇ.

1. Сучасна психологія свої дослідження базує на:

- а) інтуїції;
- б) спробах і помилках;
- в) спостереженні та експериментах;
- г) тестах;
- д) метафізиці.

2. Назвіть галузь психології (перелічені нижче), що займається однією з таких проблем:

а) більшість людей з задоволенням купує предмети чи речі, які рекламують відомі актори;

б) маючи високу активність, мету в житті, хороших друзів, можна продовжити тривалість власного життя;

в) Тарас Шевченко є унікальною особистістю, яка зробила неоціненний внесок у збагачення скарбниці українського народу;

г) існує думка, що порнографічні фільми, які демонструють насилля, зумовлюють агресивну поведінку чоловічої статі відносно жінок;

д) віра в сили дитини, її приховані можливості творить чудеса: стимулює розвиток здібностей, змінює її ставлення до навчання;

ж) побутує думка, що тварина, яку тримають вдома, уподібнюється своєю поведінкою та рисами до господаря чи господині;

з) віра в одужання становить половину успіху у справі лікування;

к) знищуючи природу – ми знищуємо себе;

л) діти з особливими вадами (сліпі, глухі, німі та інші) є більш чутливими, ніжніми та добрими, ніж звичайні здорові діти – це доведено експериментально;

м) побутує думка, що з екстремальних ситуацій живими та неушкодженими виходять люди, на роду яких немає прокляття;

н) спеціальний психолог допомагає М.Джексону вибудувати своє шоу так, щоб його найкраще сприйняла аудиторія. Ще до концерту вивчається сприйняття публікою фігури Джексона, її реакція та темперамент. Відповідно до цього складають репертуар.

1. порівняльна психологія;	7. соціальна психологія;
2. парапсихологія;	8. психологія споживача;
3. медична психологія;	9. геронтопсихологія;
4. спеціальна психологія;	10. психологія особистості;
5. педагогічна психологія;	11. екологічна психологія;
6. психологія мистецтва.	

3. Метод експерименту належить до:

- а) організаційних;
- б) інтерпретаційних;
- в) емпіричних;
- г) методів обробки даних.

4. Психологи застосовують чимало різноманітних методів. Який з методів відповідає кожному типу дослідження?

- а) вивчення продуктів діяльності
- 1. Завдання для учнів дібрані спеціально з метою виявлення рівня кмітливості та вміння логічно мислити.

б) експеримент

в) тест

г) проективний тест

д) інтерв'ю

ж) природне спостереження

2. Деякі перехожі відмовилися відповісти на запитання інтерв'юера про їхнє ставлення до корупції

3. Полотна художника чимало розповіли про нього як про особистість.

4. Було цікаво спостерігати за грою дітей, в якій вони демонстрували різну соціальну поведінку.

5. Навіть у звичайнісіньких чорнильних плямах дехто зі студентів зумів побачити цілі поетичні картини.

6. Він лежав на вулиці безпомічний і, здавалося, без будь-яких ознак життя. Перехожі проходили повз нього байдуже, іноді кидаючи репліки: "Ось так зранку вже нализався", "А ще молодий"... Врешті старенька бабуса підійшла і сказала: "А, може, йому погано, викличте швидку". Ми розраховували саме на таких людей?

5. Етичність дослідження полягає в тому, щоб до його початку кожного учасника поінформувати про:

а) процедуру дослідження;

в) право учасника припинити участь в експерименті при бажанні;

б) ризик, з яким пов'язане дослідження;

г) все перелічене вище.

6. У народженої дитини мозок:

а) несформований;

в) сформований частково.

б) біологічно сформований;

7. Інтелект особистості:

а) не залежить від маси мозку;

б) залежить від маси мозку.

8. Ліва півкуля головного мозку відповідає за:

а) аналітико-синтетичну діяльність; в) аналітичну.

б) синтетичну;

9. За просторово-візуальне мислення відповідає:

а) права півкуля;

в) обидві півкулі.

б) ліва півкуля;

10. Відчуття виникають при:

а) відсутності безпосереднього впливу стимулів;

в) частковому впливі стимулів на органи чуття.

б) безпосередньому впливі фізичних стимулів;

11. Які якості відчуттів охарактеризовані в наступних епізодах:

а) десятирічний хлопчик Лін з китайської провінції Цзян-Су вміє читати, незважаючи на те, що від народження сліпий. Для читання він використовує пальці рук, ніс, вуха, навіть зуби. Варто Лін Ші Хуа притулитися до книги

будь-якою частиною тіла, як він починає розрізняти ієрогліфи. Цю неймовірну здатність він виявив у п'ять років. Випадково наблизивши клаптик газети до обличчя, відчув, що “бачить” текст;

б) Василь Маєр із Закарпаття не потребує ізоляційних інструментів, щоб полагодити будь-якій прилад. Без шкоди для власного здоров'я він може взяти в руки оголений дріт під напругою. Про те, що струм не вимкнено, йому нагадують хіба що “мурашки”, які пробіжать по тілу;

в) ми не відчуваємо запах нашого дихання, перстень, який носимо на руці та ін.;

г) “соковитий оксамитовий голос зачарував серця тих, хто її слухав”, - говорили про Соломію Крушельницьку;

д) чому на різному фоні абсолютно ідентичні чорні квадрати виглядають по-різному (що світліша основа, то чорніший квадрат)?

ж) “він відвів очі, але ще кілька митей її прекрасний образ стояв перед його очима”...

1. екстероцептивні;	4. больові;
2. інтероцептивні;	5. температурні;
3. пропріоцептивні;	6. тактильні.

12. Один чоловік скаржився: “Раніше я пам'ятав усі номери телефонів знайомих. Зараз – ні”. Як, на вашу думку, ця його неспроможність пов'язана з процесом:

а) кодування;	в) збереження;
б) відтворення;	г) впізнавання.

13. Найбільш продуктивним є запам'ятовування:

а) механічне;	в) обидва.
б) смислове або логічне;	

14. Пригадування – це:

а) відтворення, яке вимагає напруження нервових сил, вольових зусиль;
б) відтворення при повторному сприйманні об'єкта;
в) цільовий аналіз інформації.

15. “Знайомий стрибнув на підніжку трамвая і гукнув мені свій номер телефону. Я намагався скомбінувати цифри у значущу модель, та вони “розтанули” у закутках мозку через лічені секунди. Цифри залишаються в мозку протягом 15-25 секунд у:

а) сенсорній пам'яті;	в) короточасній пам'яті;
б) семантичній пам'яті;	г) довготривалій пам'яті.

16. Ви намагаєтесь відшукати потрібний термін під час перекладу статті у:

а) сенсорній пам'яті;	в) короточасній пам'яті;
б) семантичній пам'яті;	г) довготривалій пам'яті.

17. До розумової діяльності нас спонукають:

а) будь-які ситуації;	в) проблемні ситуації.
б) екстремальні ситуації;	

18. У процесі мислення для нас важливе значення мають:

а) істотні зв'язки між предметами та явищами;
б) будь-які різноманітні зв'язки між предметами та явищами;
в) практичні зв'язки.

19.Яке з тверджень є істотним? Проблемна ситуація – це:

- а) ситуація, з якої нема виходу;
- б) логічний прийом для розміщення матеріалу за певними властивостями;
- в) ситуація, в якій є проблеми, що спонукають до інтелектуальної діяльності.

20.Порівняння – це:

- а) розумова операція, яка полягає у визначенні подібності і відмінності між об'єктами;
- б) форма мислення, яка відображає зв'язки між предметами та явищами, заперечення чи ствердження чогось;
- в) розумова операція, яка дає змогу переходити від частини до цілого у процесі мислення.

21.Висновок – це:

- а) форма мислення, що відображає зв'язки між предметами;
- б) форма мислення, при якій на основі кількох суджень роблять нове;
- в) процес мислення, визначення подібності та відмінності між предметами.

22.Самостійність мислення – це:

- а) об'єктивна оцінка себе та інших;
- б) вміння знаходити шляхи розв'язання проблеми;
- в) вміння використовувати суспільний досвід, незалежність власних суджень

23.Визначте у якому віці домінує той чи інший вид мислення:

- а) абстрактне 1. у ранньому віці;
- б) наочно-образне 2. у зрілому віці;
- в) наочно-дійове 3. у молодшому шкільному віці.

24.Уява як своєрідна форма відображення дійсності ґрунтується на:

- а) матеріалі сприймання;
- б) уявленнях.

25.Уява – це:

- а) створення в корі головного мозку нових образів на основі набутого досвіду;
- б) пригадування образів раніше сприйнятих предметів і явищ;
- в) створення нових образів шляхом виокремлення тих чи інших рис предмета.

26.Досвід в процесі уяви:

- а) не відіграє ролі;
- б) відіграє незначну роль;
- в) відіграє велику роль.

27.Увага – це:

- а) психічний процес, який забезпечує сприйняття об'єкта;
- б) форма психічної діяльності людини, що виявляється у її спрямованості та зосередженості свідомості на об'єкті при одночасному абстрагуванні від інших.

28.Післядовільна увага:

- а) не вимагає вольових зусиль, ґрунтується на орієнтувальному рефлексі чи домінанті;
- б) вимагає вольових зусиль;
- в) не вимагає вольових зусиль, ґрунтується на домінанті, яка виникла в процесі певної діяльності, викликала у нас великий інтерес.

29.Найефективнішою для навчального процесу є:

- а) мимовільна увага;
- б) довільна увага;
- в) після довільна увага.

30.Переключення уваги – це:

- а) та кількість предметів, які тримаємо в центрі уваги одночасно;
- б) тривалість зосередження уваги на об'єкті;
- в) перенесення уваги з одного об'єкта на інший.

31.Концентрація уваги – це:

- а) можливість утримати у сфері уваги водночас кілька об'єктів;
- б) зосередження уваги на об'єкті;
- в) ступінь зосередження уваги на об'єкті.

32.Доберіть кожному з термінів певне визначення:

а) індивід	1. Унікальна особистість з її неповторним духовним світом.
б) людина	2. Свідома людина з певним генетичним кодом, творча та активна, не діє всупереч інтересам інших людей.
в) особистість	3. Досконала система, унікальний індивід.
г) індивідуальність	4. Окрема істота, самостійно існуючий живий організм.

33.Узгодьте терміни з їх визначенням:

а) мала група	1. Група, в якій кожна особистість приймається такою, якою вона є, має можливість само реалізуватися.
б) формальна група	2. Етнічні спільності, класи, вікові групи.
в) референтна група	3. Невелика група, в якій усі її учасники безпосередньо контактують між собою.
г) велика група	4. Група, в якій об'єднуються на основі симпатій, антипатій, любові, інтересів.

34.Поставте терміни навпроти їх визначень:

а) знання	1. Система рухів, спрямованих на певний об'єкт з метою його перетворення.
б) дія	2. Фізіологічна функція живого організму.
в) навичка	3. Система уявлень і понять.
г) діяльність	4. Потреба виконувати ту чи іншу дію, схильність до певного способу дій.
д) вміння	5. Компонент діяльності, який забезпечує її раціональне, професійне виконання.
ж) рух	6. Сукупність цілеспрямованих, усвідомлених дій, що передбачають позитивний наслідок, задоволення власних і соціальних потреб, інтересів.
з) звичка	7. Вироблена на основі знань і навичок система психічних і практичних дій.

35.Які емоційні стани охарактеризовані у наступних прикладах:

а) настрій	1. Чоловік приревнував свою дружину і завдав їй тяжких тілесних ушкоджень;
б) пристрасть	2. “Лікар щойно повідомив страшну новину, і вона ще переживала перший пароксизм свого горя”(К.Дойл);
в) агресивність	3. Він весело наспівував пісню, на душі було легко і сонячно. І все навколо здавалося таким прекрасним;

- г) стрес 4. Понад усе він любив оковиту. Через неї втратив роботу, друзів, сім'ю;
- д) афект 5.Прийшовши з роботи стомленою, роздратованою, вона безпідставно накинулася на домашніх.

36.Характер є:

- а) вродженим;
б) набутим;
в) формується впродовж життя.

37.Які риси характеру простежуються в кожному з прикладів:

- а) самопожертва 1. “Батий – справді розумний хан, у нього знаючі радники, помічники. Він не поспішає, призбирує сили, вичікує”(О.Лупій);
- б) наполегливість 2. Російського актора О. Табакова спитали, чи зміг би він сказати студенту у вічі, що грає той погано? Актор відповів: “Я думаю, за це якісь немислимі гроші платити треба, бо ти змушуєш людину страждати і страждаєш сам. Взагалі, це дуже важко – говорити те, що думаєш і бачиш”;
- в) витримка 3. “ не варто обманювати інших, слід бути з людьми відвертими. Ви можете обманювати деяких людей весь час. В и можете обманювати усіх людей деякий час. Але ви не можете обманювати усіх людей весь час”, - застерігав А.Лінкольн;
- г) цілеспрямованість 4. Перший президент України М. Грушевський повернувся з еміграції на Батьківщину, щоб розділити трагічну долю свого народу. За це він заплатив найдорожчим – власним життям, життям своєї родини і близьких, яких знищили більшовицькі кати;
- д) чесність 5. “Я віддам свою кров, свою силу і ніжність до краплі, Щоб з пожару ти встала, тополею в небо зросла”(А.Малишко);
- ж) правдивість 6. Піду з полком крізь пил і дим, Із лоба піт утерши, Правофланговим рядовим, Заспівувачем першим (А.Малишко);
- з) ініціативність 7. Незважаючи на жодні перешкоди, яких було в житті чимало, І.Драч йшов вперед, його девізом було: “Жити. Творити. Світ берегти. Світити людині на цілі світи”.

БЛОК ТЕСТІВ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ З ПЕДАГОГІКИ.

З-поміж названих відповідей оберіть правильну/і.

1. Що таке педагогіка?

1) Педагогіка – це наука, яка вивчає закономірності розвитку особистості та визначає шляхи її виховання.

2) Педагогіка – це мистецтво впливу вихователя на вихованця з метою формування його особистості.

3) Педагогіка – це наука, яка вивчає закономірності розвитку людини в умовах педагогічного впливу.

4) Педагогіка – це наука про виховання людини.

5) Педагогіка – це наука про виховання як спеціально організовану виховну діяльність.

2. Предметом педагогіки є:

1) виховна діяльність, яка здійснюється у навчально-виховних закладах;

2) підготовка підростаючого покоління до життя;

3) розкриття закономірностей і механізмів оволодіння знаннями, навичками, вміннями; засвоєння людиною. Соціально-культурного досвіду;

4) процес цілеспрямованого розвитку і формування людської особистості в умовах її навчання, виховання й освіти.

3. Завданням педагогічної науки є:

1) вивчення проблем виховання, навчання, освіти людей;

2) дослідження механізмів, закономірностей засвоєння людиною суспільного досвіду;

3) пізнання закономірностей і законів педагогічного процесу;

4) розробка порад, правил і рекомендацій щодо реалізації навчального процесу;

5) розробка теорії, перетворення її в практиці технології.

4. Які категорії є ключовими для педагогіки:

1. профілактика;

6. навчання;

2. розвиток;

7. управління;

3. соціальна адаптація;

8. освіта;

4. самовиховання;

9. формування;

5. виховання;

10. самоосвіта.

5. Особистість – це:

1. соціальна характеристика людини;

4. розумна, відповідальна і вільна людина;

2. людина як носій свідомості;

5. індивід, який свідомо управляє

3. доросла людина;

власною поведінкою і діяльністю.

6. Розвиток особистості – це:

- 1) становлення людини як соціальної істоти, яке відбувається в процесі життєдіяльності;
- 2) цілеспрямований процес формування в індивіда заданих якостей;
- 3) кількісні та якісні зміни в організмі, які відбуваються в часі під впливом різних факторів;
- 4) процес цілеспрямованого формування людської особистості в умовах її навчання, виховання й освіти.

7. Формування особистості – це:

- 1) цілеспрямований процес формування у вихованців необхідних якостей і переконань;
- 2) становлення людини як соціальної істоти, яке відбувається в процесі розвитку, виховання і навчання;
- 3) кількісні зміни в організмі;
- 4) кількісні та якісні зміни в організмі, які відбуваються в процесі всього життя людини як соціальної істоти.

8. Основними функціями педагогічного процесу є:

- 1) освітня, розвиткові, виховна і психологічна підготовки;
- 2) освітня, розвиткові, виховна;
- 3) правильної відповіді немає.

9. В якій групі вказані всі галузі педагогіки, що складають її систему?

- 1) філософія, соціологія, шкільна гігієна, педагогіка, психологія, анатомія і фізіологія людини;
- 2) основи педагогіки, дидактика, теорія виховання, школознавство;
- 3) педагогічна психологія, педагогічна соціологія, театральна педагогіка, виправно-трудова педагогіка, військова педагогіка;
- 4) загальна педагогіка, вікова педагогіка, спеціальна педагогіка, методика викладання окремих дисциплін, історія педагогіки, порівняльна педагогіка;
- 5) педагогіка профтехосвіти, педагогіка шкіл продовженого дня, педагогіка шкіл-інтернатів, педагогіка вищої школи.

10. Що таке дидактика?

- 1) це теорія навчання і освіти;
- 2) це теорія навчання і виховання;
- 3) це теорія навчання;
- 4) це галузь педагогічної науки, що досліджує питання методики викладання окремих навчальних дисциплін.

11. Основними функціями процесу навчання є:

- 1) освітня, розвиткові, виховна і функція психологічної підготовки;
- 2) освітня, розвиткові, виховна;
- 3) правильної відповіді немає.

12.Що таке освіта?

- 1) процес і результат, що фіксує засвоєння встановленого обсягу наукових і спеціальних знань, навичок і вмінь, ціннісно орієнтованої, комунікативної та творчої діяльності;
- 2) передавання теоретичних знань, практичних навичок і вмінь;
- 3) спеціально організована діяльність людей щодо опанування певного обсягу наукових знань, практичних навичок і вмінь;
- 4) викладання;
- 5) правильної відповіді немає.

13.Метод навчання – це:

- 1) спосіб реалізації навчального процесу;
- 2) прийоми та способи роботи вчителя, за допомогою яких учні засвоюють програмний матеріал;
- 3) основний прийом взаємозв'язаної діяльності вчителя й учнів, що спрямована на досягнення цілей навчального процесу;
- 4) способи та прийоми спільної діяльності учителя й учнів, які спрямовані на оволодіння знаннями, навичками та вміннями, різнобічний розвиток розумових і фізичних здібностей останніх, формування у них рис, необхідних для повноцінної життєдіяльності та майбутньої професійної діяльності;
- 5) прийом співробітництва вчителя з учнями.

14.Фактори, що визначають вибір конкретного методу навчання:

- 1) загальні та професійні цілі освіти, виховання і розвитку підростаючого покоління;
- 2) провідні методологічні положення і настанови сучасної загальної дидактики;
- 3) вік учнів;
- 4) особливості змісту, методів форм роботи конкретних освітньо-виховних систем;
- 5) рівень мотивації до навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- 6) особливості змісту професіограми конкретного спеціаліста;
- 7) працездатність учнів;
- 8) особливості змісту і методики викладання конкретної навчальної дисципліни та визначені її специфікою вимоги до добору загально дидактичних методів;
- 9) цілі, завдання, зміст матеріалу та дидактичний задум конкретного заняття;
- 10) тип і структура заняття;
- 11) наявність часу на вивчення даної теми, розділу, рівня розумової та фізичної підготовленості учнів;
- 12) рівень оснащення навчально-матеріальної бази;
- 13) взаємини між учнями та вчителями;

- 14) закономірності навчання;
- 15) педагогічна майстерність учителів;
- 16) методичний задум конкретного заняття;
- 17) кількість учнів в класі.

15. До наочних методів навчання належать:

- 1) графічні роботи, демонстрування, самостійне спостереження;
- 2) демонстрування, самостійне спостереження, ілюстрування;
- 3) графічні роботи, вправи, лабораторні роботи;
- 4) вправи, самостійне спостереження, демонстрування;
- 5) лабораторні роботи, вправи, демонстрування.

16. До якої групи включено практичні методи навчання:

- 1) демонстрування, самостійні спостереження;
- 2) вправи, лабораторні, практичні та дослідні роботи;
- 3) робота з книгою, бесіда, графічні роботи;
- 4) правильною відповіді немає.

17. У якій групі наявні словесні методи навчання:

- 1) бесіда, робота з книгою, лекція;
- 2) розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, диспут;
- 3) робота з книгою, лабораторні роботи, ілюстрування;
- 4) правильною відповіді немає.

18. Що слід розуміти під методами активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів?

- 1) способи реалізації навчального процесу в ігровій формі;
- 2) прийоми та способи роботи вчителя, за допомогою яких учні засвоюють програмний матеріал у нетрадиційній формі;
- 3) сукупність прийомів і способів психолого-педагогічного впливу на учнів, які спрямовані на розвиток у них творчого самостійного мислення, активізацію навчально-пізнавальної діяльності, формування творчих навичок та вмінь нестандартного розв'язання певних професійних проблем і вдосконалення навичок професійного спілкування;
- 4) способи та прийоми спільної діяльності учителя й учнів, які спрямовані на оволодіння знаннями, навичками та вміннями, різнобічний розвиток розумових і фізичних здібностей, формування якостей, необхідних для повноцінної життєдіяльності та майбутньої професійної діяльності;
- 5) активні методи навчання.

19. Що слід розуміти під методом виховання?

- 1) це шляхи досягнення поставленої мети;
- 2) це сукупність прийомів та способів роботи вихователя, за допомогою яких він впливає на вихованців;
- 3) це способи впливу на свідомість, підсвідомість, емоції, почуття, волю і поведінку вихованців з метою формування у них запланованих якостей;

4) це способи та прийоми спільної взаємозв'язаної діяльності вихователів і вихованців, яка спрямована на оволодіння духовними знаннями, навичками та вміннями, нормами та правилами вихованої поведінки, різнобічний і гармонійний розвиток особистості вихованця, формування у нього загальнолюдських, національних і професійних якостей, що визначені цілями виховання та необхідні для повноцінної життєдіяльності;

5) це інструмент, за допомогою якого можна “доторкнутися” до особистості.

20. Побудуйте логічну схему процесу власного самовиховання з його структурних елементів:

- 1) зміст;
- 2) мета, завдання та ідеал;
- 3) прийоми, методи;
- 4) результат, коригування;
- 5) способи та форми.

21. До методів самовиховання належать:

- 1) бесіда;
- 2) самопереконавання;
- 3) самопідбадьорювання;
- 4) самонавчання;
- 5) самохарактеристика;
- 6) самообов'язок;
- 7) переконання;
- 8) приклад;
- 9) самоаналіз;
- 10) самокритика;
- 11) розповідь;
- 12) самозаохочення.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни

«Основи психології та педагогіки»

(для студентів 5 курсу заочної форми навчання спеціальностей:

*7.05070202 – «Електричні системи і комплекси транспортних засобів»,
7.05070203 – «Електричний транспорт», 7.05070204 – «Електромеханічні
системи автоматизації та електропривод»)*

Укладач: **Жигло** Оксана Олександрівна

Відповідальний за випуск *І. М. Золотарьова*

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання *К. А. Алексанян*

План 2012, поз.563М

Підп. до друку 22.05.2012

Друк на різнографі.

Зам. №

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,82

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4064 від 12. 05. 2011 р.